

— Europos socialinio fondo agentūra —

BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS IŠSAUGOJIMO TVARKANT PIEVAS IR ŠLAPYNES IŠLAIDŲ FIKSUOTOJO VIENETO ĮKAINIO NUSTATYMO TYRIMAS

2024-10-21

Supaprastintai apmokamų išlaidų dydžių nustatymo aprašas

B. Duomenys pagal veiksmo rūšį (pildoma kiekvienai veiksmo rūšiai)

Ar vadovaujančioji institucija gavo išorės bendrovės paramą toliau nurodytoms supaprastintai apmokamoms išlaidoms padengti?

Jei taip, nurodyti tą išorės bendrovę: Taip / **Ne** – Išorės bendrovės pavadinimas

1. Veiksmo rūšies aprašymas, įskaitant įgyvendinimo tvarkaraštį ¹	Igyvendinant Lietuvos Respublikos Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano² uždavinio „Prisidėti prie biologinės įvairovės nykimo sustabdymo ir sustabdymo, gerinti ekosistemų funkcijas ir išsaugoti buveines bei kraštovaizdžius“ intervencinę priemonę KP08neg1 „Negamybinės investicijos, susijusios su biologinės įvairovės, buveinių, kraštovaizdžių atkūrimu ir išsaugojimu“, bus finansuojamos veiklos, susijusios su biologinės įvairovės bei ekosistemų subalansuotu funkcionavimu, ūkio subjektus skatinant tvarkyti apleistas natūralias ir pusiau natūralias pievas³ (toliau – pievos) bei šlapynes (teritorijas, kuriose ekstensyvi žemės ūkio veikla anksčiau vyko, tačiau šiuo metu yra nutraukta) (toliau – šlapynės), atkuriant palankią jų būklę, sudarant sąlygas saugomų rūšių buveinėms bei natūralioms buveinėms⁴ išlikti, tinkamai prižiūrint šias teritorijas, laikantis aplinkosauginių reikalavimų, jas ekstensyviai naudojant. Šios veiklos bus įgyvendinamos taikant fiksuotąjį vieneto įkainį, pagal kurį bus kompensuojamos fizinių ir juridinių asmenų, užsiimančių ar siekiančių užsiimti žemės ūkio veikla ir teisėtais pagrindais valdančių numatomus tvarkyti žemės plotus, patirtos pievų ir šlapynių palankios būklės atkūrimo ir sąlygų saugomų rūšių buveinėms bei natūralioms buveinėms išlikti sudarymo darbų išlaidos. Šių veiklų negamybinės investicijos orientuotos į išsaugotus plotus, kurie patenka⁵ į saugomos(-ų) rūšies(-ių) buveinės(-ių) ir (arba) Europos bendrijos (toliau – EB) svarbos natūralios buveinės teritorijos plotą⁶ (arba plotus). Numatoma šio veiksmo atrankos pradžios data – 2024 m., veiksmo pabaigos data – 2029 m.
--	--

¹ Numatoma veiksmų atrankos pradžios data ir numatoma jų užbaigimo galutinė data (nuoroda – 63 straipsnio 5 dalis).

² Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginis planas patvirtintas 2022 m. lapkričio 21 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C(2022) 8272 ir skelbiamas Žemės ūkio ministerijos interneto svetainėje [Strateginis planas - Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija \(lrv.lt\)](#).

³ Natūralios pievos ir ganyklos – neįrengti, nesusausinami, nepersėjami žolynai, kuriuose vyrauja natūralūs laukiniai augalai, saugotini dėl jų svarbos žemės ūkio naudmenų plotų biologinei įvairovei. Šaltinis: [XIII-2166 Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas \(lrs.lt\)](#)

⁴ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos Direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos. Šaltinis: [Direktyva - 92/43 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

⁵ Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos nustatytų EB svarbos natūralių buveinių ir saugomų rūšių buveinių plotų sluoksniai, yra atvaizduojami viešai VĮ Žemės ūkio duomenų centro interneto svetainėje, adresu <http://zuikvc.maps.arcgis.com/home/index.html>

⁶ Apleisti natūralių ir pusiau natūralių pievų bei šlapynių plotai turi patekti į EB svarbos natūralių buveinių (miškapievis, kadagnai, melvenynai ir kt.) arba saugomų rūšių (meldinė nendrinukė, balinis vėžlys, stulgis ir kt.) buveinių plotus, kurie numatyti Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. Strateginiame plane.

2. Konkretus (-ūs) tikslas (-ai)	SO6 Prisidėti stabdant biologinės įvairovės nykimą ir ją didinant, gerinti ekosistemines paslaugas ir išsaugoti buveines bei kraštovaizdžius
3. Rodiklis, kurį pasiekus išlaidos yra atlyginamos ⁷	Sutvarkytas EB svarbos natūralių buveinių ir (arba) saugomų rūšių buveinių plotas
4. Rodiklio, kurį pasiekus išlaidos yra atlyginamos, matavimo vienetas	hektaras ⁸
5. Fiksuotasis vieneto įkainis, fiksuotoji suma arba fiksuotoji norma	Fiksuotasis vieneto įkainis
6. Supaprastinto išlaidų apmokėjimo suma už matavimo vienetą arba procentinis dydis (fiksuotųjų normų atveju)	Sutvarkyto ploto fiksuotasis vieneto įkainis 1-am hektarui: FI – 2 948,97 Eur
7. Išlaidų kategorijos, kurioms taikomas vieneto įkainis, fiksuotoji suma arba fiksuotoji norma	Fiksuotąjį vieneto įkainį sudaro pievų bei šlapynių, patenkančių į Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – VSTT) nustatytų ⁹ EB svarbos natūralių buveinių ir saugomų rūšių buveinių plotų sluoksnį, palankios jų būklės atkūrimo ir sąlygų šioms buveinėms išlikti sudarymo darbų išlaidos, tokios kaip sumedėjusios ir žolinės augalijos pašalinimo ir sutvarkymo bei išvežimo darbų išlaidos, ir panašios su pievų ir šlapynių palankios būklės atkūrimu, sąlygų buveinėms išlikti sudarymo susijusios išlaidos.
8. Ar šios išlaidų kategorijos apima visas veiksmo tinkamas finansuoti išlaidas? (T/N)	N, įgyvendinant veiklas, gali būti patiriamos ir kitos išlaidos, neįtrauktos į fiksuotąjį vieneto įkainį, t. y. ganyklų tvorą įrengimas plotuose, kuriuose iki šiol nebuvo ganyklų, arba ganyklų statiniai yra sunykę, elektrinio piemens ir jo komponentų įsigijimo išlaidos, naujų seklių kūdrių vėžlių buveinėse pievose ir ganyklose iki 0,1 ha įrengimas, bendrosios išlaidos, įskaitant viešinimo išlaidas.

⁷ Veiksmų, apimančių kelis supaprastinto išlaidų apmokėjimo būdus, skirtingus projektus ar vienas po kito einančius veiksmo etapus, atveju reikia užpildyti 3–11 laukelius kiekvienam rodikliui, kurį pasiekus išlaidos yra atlyginamos.

⁸ Rodiklio matavimo vienetas „hektaras“ gali būti išreiškiamas ploto dalimi (arais), atsižvelgiant į faktinį plotą.

⁹ VSTT nustato reikalavimus, į kokias teritorijas, atvaizduotas viešai VĮ Žemės ūkio duomenų centro interneto svetainėje adresu <http://zuikvc.maps.arcgis.com/home/index.html>, turi patekti tvarkomi plotai: į meldinių nendrinukių (*Acrocephalus paludicola*), balinio vėžlio (*Emys orbicularis*), kraujalakinio melsvio (*Maculinea teleius*), niūriaspalvio auksavabalio (*Osmoderma barnabita*), šiaurinio auksinuko (*Lycaena helle*), auksuotosios šaškytės (*Euphydryas aurinia*), plikažiedžio linlapio (*Thesium ebracteatum*), stulgio (*Gallinago media*), paprastojo gričiuko (*Limosa limosa*), raudonkojo tuliko (*Tringa totanus*), didžiosios kuolingos (*Numenius arquata*) buveines ir EB svarbos natūralių buveinių – miškapievių (6530), kadagynų (5130), medžiais apaugusių ganyklų (9070), nesusivėrusių žemyninių smiltpievių (2330), karbonatinių smėlynų pievų (6120), stepinių pievų (6210), rūšių turtingų briedgaurnų (6230), melvenynų (6410) teritorijas.

9. Koregavimo (-ų) metodas¹⁰	Fiksuotasis vieneto įkainis gali būti atnaujinamas pagal poreikį prieš paskelbiant naują kvietimą teikti paraiškas (paramos paraiškų teikimo etapą) (toliau – Kvietimas) pagal Valstybės duomenų agentūros pateiktą (viešą) informaciją ir perskaičiuojant dydį į atitinkamų metų (N) kainų lygį, remiantis Valstybės duomenų agentūros nurodytu vartotojų kainų indeksu, lyginant jį su tų metų kainų indeksu, kuriais buvo atliktas paskutinis fiksuotojo vieneto įkainio patvirtinimas (vartotojų kainų indeksas pagal COICOP klasifikatorių – pasl. kategorija „Vartojimo paslaugos“)¹¹. Pagal aukščiau numatytas sąlygas perskaičiuotas fiksuotasis vieneto įkainis įsigalios nuo atnaujinto dydžio paskelbimo dienos ir galės būti taikomas naujai paskelbtam Kvietimui bei fiksuotojo vieneto įkainio rezultatui, pasiektam po fiksuotojo vieneto įkainio įsigaliojimo.
10. Vienetų pasiekimo tikrinimas – Aprašykite, koku (-iais) dokumentu (-ais) / sistema bus remiamasi tikrinant, ar pateikti vienetai pasiekti – Aprašykite, kas bus tikrinama valdymo patikrinimų metu ir kas juos atliks – Aprašykite, kokia bus atitinkamų duomenų / dokumentų rinkimo ir saugojimo tvarka	Siekiant gauti apmokėjimą pagal fiksuotąjį vieneto įkainį, fiksuotojo vieneto įkainio rezultatui pagrįsti bus kaupiami šie rezultato pasiekimą pagrindžiantys dokumentai: 1. Gamtotvarkos darbų poreikio aprašymas, suderintas¹² su Saugomų teritorijų direkcija, kurios veiklos teritorijoje yra numatomas sutvarkyti plotas, patenkantis į EB svarbos natūralių buveinių ir (arba) saugomų rūšių buveinių teritorijas; 2. Patikros vietoje ataskaita, kurioje nurodomas sutvarkytas plotas. Paramos gavėjas tarpinei institucijai teiks fiksuotojo vieneto įkainio rezultatą pagrindžiančius dokumentus, kurie kaupiami ir saugomi informacinėje sistemoje. Tarpinė institucija tikrins, ar pasiektas fiksuotojo vieneto įkainio rezultatas. Projektų faktinių patikrų vietoje bei dokumentų rinkimo ir saugojimo tvarka vykdoma laikantis nacionaliniuose teisės aktuose¹³ nustatytų reikalavimų.
11. Galimos žalingos paskatos, švelninimo	Nenumatoma

¹⁰ Jei taikytina, nurodykite koregavimo dažnumą ir laiką ir pateikite aiškią nuorodą į konkretų rodiklį (įskaitant saitą į interneto svetainę, kurioje šis rodiklis paskelbtas, jei taikytina).

¹¹ Naudojami naujausi oficialūs statistiniai duomenys: Ūkis ir finansai (makroekonomika), Kainų indeksai, pokyčiai ir kainos, Vartotojų kainų indeksai (VKI), kainų pokyčiai, svoriai, vidutinės kainos, Vartotojų kainų indeksai, Vartotojų kainų indeksai (2015 m. – 100), Individualaus vartojimo išlaidų pagal paskirtį klasifikatorius (COICOP), pasl. kategorija „Vartojimo paslaugos“. Šaltinis: <https://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize#/>

¹² Derinimo procedūrų atlikti nereikia, kai gamtotvarkos darbų poreikio aprašymą rengia Saugomų teritorijų direkcija, kurios veiklos teritorijoje yra numatomas sutvarkyti plotas.

¹³ Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklės, patvirtintos 2023 m. vasario 24 d. Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu Nr. 3D-102 „Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – 2023–2027 m. Administravimo taisyklės). Šaltinis: [3D-102 Dėl Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 metų strateginio plano administravimo taisyklių... \(e-tar.lt\)](https://osp.stat.gov.lt/3D-102_Del_Lietuvos_zemes_ukio_ir_kaimo_pletros_2023-2027_metu_strateginio_plano_administravimo_taisykliu..._e-tar.lt)

priemonės ¹⁴ ir apskaičiuotasis rizikos lygis (didelė / vidutinė / maža)	
12. Visa suma (nacionalinė ir ES), kurią, tikimasi, Komisija šiuo pagrindu atlygins	2 399 400,00 Eur (nacionalinė ir ES), iš kurių: ES dalis: 2 015 496,00 Eur Nacionalinė dalis: 383 904,00 Eur.

¹⁴Ar yra kokių nors galimų neigiamų pasekmių remiamų veiksmų kokybei ir, jei taip, kokių priemonių (pvz., kokybės užtikrinimo) bus imtasi šiai rizikai kompensuoti?